

ΟΙ ΤΑΦΟΓΔΥΤΕΣ

— Ο κ. Βλάχος έρχεται από τὸ Ταχυδρομείο ἐπὶ συστάσει στὸ Βασιλικὸ Θέατρο. Γιὰ τὸ Θεό, σπλαχνιστεῖτε αὐτὸ τὸ πολυθασανισμένο θέατρο καὶ μὴν τὸ κάνετε Γεροκομεῖο. Μετὰ τὸν Πετσαλή, τὸ Θῶν, ὁ Βλάχος διευθυντής· καὶ μετὰ τὸ Βλάχο ἀναστήστε κάποιον ἄλλο Μαθουσαλά, ταφογδυτὴς. Ναί, ταφογδυτὴς γινόσαστε μὲ τὸ νὰ σκάβετε στὰ βάρθια τῆς γῆς νὰ βρῆτε καθε φιλογολικό Μαμουθ καὶ νὰ τὸ στήνετε στὸ Βασιλικὸ θέατρο γιὰ προσκύ- νισμα. Θέατρο θὰ πῇ ζωὴ· ἀρῆστε λοιπὸν τοὺς πε- θαμένους νὰ κοιμῶνται ἡσυχα, μὴ μᾶς τοὺς κουβα- λᾶτε ἀπὸ τοὺς τάφους ἐδῶ.

Ἡ θέλετε νὰ κάνετε καὶ τὴ θέση τοῦ Βασιλι- κοῦ θεάτρου θέση ρουσφετιοῦ καὶ παίρνετε τοὺς γραμ- ματεῖς καὶ φαρισαίους ἀπὸ τὰ ὑπουργεῖα καὶ τὰ Ταχυδρομεία καὶ τοὺς κάνετε διευθυντές.

Μὰ ἀπὸ τὸ θέατρο αὐτὸ περιμέναμε μιὰ μέρα κάπια ἀναγέννηση· δὲν ἔγινε γιὰ νὰ θρέψῃ στοὺς κόλπους τοῦ τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλο, γιὰτὶ τότε θὰ εἶναι Βασιλικό, ὅσο Βασιλικὰ εἶναι καὶ τὰ διάφορα ξενοδοχεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, καφενεῖα, κουρεῖα καὶ δὲν ξέρω καὶ τί ἄλλα ποὺ παίρνουν αὐτὸ τὸ ὄνομα.

Κιτρίνιασαν, βρώμισαν πιά αὐτὲς οἱ παλιοφυλ- λάδες, πουλῆστε τοὺς μὲ τὴν ἑλκὴ, ἀλλὰ μὴ τοὺς δίνετε στοὺς κακόμοιρους τοὺς Ρωμιούς, γιὰτὶ θὰ τοὺς μολύνετε μὲ τὰ μικρόβια τῆς σαπίλας ποὺ σὲ καθε φύλλο μὲ τὸ σῶρ φολιάζουν.

Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ ἡπῆκον τὰ θέμελα καὶ ὑπερήφανο ὕψονότανε τὸ χτίριο αὐτό, πόσες ἐλπίδες εἶχαμε ὅτι αὐτὸ θὰ εἶναι τὸ ἐθνικὸ θέατρο ποὺ θὰ μορφώσῃ τὸ κοινὸ καὶ ποὺ μορφώνοντας θὰ κἀνῃ νὰ ξεπεταχτοῦν ἕνας, δύο, τρεῖς συγγραφῆδες, ἀλλὰ δικοὶ μᾶς καὶ ὄχι ξαναζεσταμένα φαγητὰ τῆς Γαλ- λικῆς παλαιοντολογίας τοῦ θεάτρου.

Δὲν εἶχε ὅμως ποτὲ διευθυντὴ καὶ ὅσο πᾶει χειρότερα. Πάρτε ἕναν νέον, ὅποιον καὶ νᾶναι, κάντε τον γραμματεῖα καὶ ἔπειτα, ὅταν μορφωθῇ, ὅταν φα- νῇ ἄξιος, χειροτονεῖστε τον διευθυντή.

Τὸ κάνετε μιὰ φορὰ κι ἀποτύχατε· ξαναδοκιμά- τε, ἀλλὰ μὴ γιὰ τὸ Θεὸ φωνίζετε ἀπὸ τὸ μπαγια- τοπαζάρο διευθυντή.

Μορφώστε τὸν κόσμον, παρουσιάζοντας σιγὰ σιγὰ νέα πράγματα· σήμερα περιποιηθεῖτε τοὺς νέους γιὰτὶ ἀπὸ κείνους περιμένετε τὴν πρόοδο στὸ κά- θε τι.

Ἡ τέλος πάντων ἂν δὲ σᾶς ἀρέσουν, ἂν δὲ σᾶς φαίνονται αὐτὰ σωστά, κάντε το τότε Ἰπποδρόμιο καὶ ἀντὶ τοῦ Θῶν βάλτε τὸν Τσίρνοβιτς τὸ Σταυ- λάρχη, καὶ δὲν θὰ ἐνδιαφερόμαστε τότες καθόλου.

ΘΕΑΤΗΣ

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ

(Στὴ στήλη αὐτὴ θὰ κρεμῶμε κάθε βδομάδα, σὰν κε- φᾶλια ληστῶν, ὅλες τίς ὁπυταῖες· κι ἀνορθογραφίες ποὺ βρίσκονται σὲ καθαιρευσάνικα βιβλία. Συνεργάτες τῆς στήλης αὐτῆς θᾶναι ὅλ' οἱ ἀναγνώστες μᾶς, ἀρκεῖ μοναχὰ πλάι στὸ βαρβαρισμὸ ποὺ θὰ μᾶς στέλνουνε νὰ σημειώ- νουν τὸνομα τοῦ βιβλίου καὶ τὸν ἀριθμὸ τῆς σελίδας ποὺ βρίσκεται).

ΑΡΙΘ. 3

«... ἐκδοθῇ ἐπίσης καὶ ἡ lex Ju-

lia ei P. P. ἐπὶ Αὐγοῦστον καὶ διαταξά- σῃς».

(Εἰσηγήσεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου Ν. Δημαρᾶ, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημ. σελ. 451, ἔκδοσις Γ').

ΔΑΣΚΑΛΟΠΑΖΑΡΟ

Ὁ ἀείμνηστος Μπάρεπα Μιστριώτης στὸ γραμ- μα τοῦ μέσα στὸ «Σπαθί» ποὺ ἀρχίζει τόσο κλασ- σικιστικὰ μὲ τὰ λόγια «Ἐν χρόνοις χαλε- πῶς καὶ καιροῖς δυσμενέσι» μᾶς παρουσιάζει ἕναν ὠραῖο ξενισμὸ, δηλ. «τὸ ὅλον Ἑλληνικὸν γένος εὐ- ορίσκειται ἐν διωγμῷ». Ἀπὸ τὸ εὐορίσκειται εἶναι τὸ γαλλικὸ se trouvent. Μὰ τί; Δὲν ξέρει ὁ ἀείμνη- στος, ἡ ἀοιδίμος, ἡ ἀίδιος (ἢ καλῶτερα ἀήδιος) πὼς ἔπρεπε νὰ πῇ ὅχι εὐορίσκειται παρὰ τυγχάνει;

Μὰ ἔξιναι πιά ὁ ξενισμὸς. Πῶς ὅμως θὰ πι- στέψῃ πὼς ὁ ἀήδιος μᾶς δίνει κι' ἕνα μαλλιαρισμὸ; Μὰ νὰ μᾶς λείει αἴθελε νὰ παιδεύσῃ ὁλόκληρον πολιτείαν». Ἔτσι μιλοῦν οἱ μαλλιαροί· οἱ ἀστῆτοι ἔπρεπε νὰ λένε σύμφωνα μὲ τὸ Ἀττικὸ Λεξικὸ ὅλην. Στὴν παλιὰ γλῶσσα ἡ λέξις ὁλόκληρος ἔχει ἄλλη σημασία.

Ναὶ φεῖ! Περιπεπτώκαμεν χρόνους τε χαλεποὺς καὶ καιροῖς δυσμενέσι, εἴπερ οἱ Πανεπιστημιακοὶ ἀή- διοι οὕτως ἀδελφεῖς ἐλέγχονται ὄντες!

Λ. Α.

Γ'. Γ. Παρατηρεῖς, φίλε Νουμά, πὼς τὸν εἶπα ἀείμνηστο τὸ μπαρμπά Μιστριώτη. Μὰ βλέπεις, ὅσο κι ἂν ξενίζει ἡ μαλλιαρίζει. ἄδύνατο νὰ μὴν ὀνομα- στεῖ ἔτσι μιὰ μέρα. Καὶ χειρότεροί του ἀπόχτησαν τὸν τίτλο. Γιὰτὶ λοιπὸν νὰ μὴν τὸνε λέμε ἀπὸ τῶ- ρα ἀείμνηστο ὥστε νὰ χαρεῖ ὁ ἄθρωπος τὴν τιμὴ ὅσο ζεῖ ἀκόμα καὶ ἐπὶ χθονὶ δέρεται; (Τὸ τελε- φταῖο, μπαρμπά Μιστριώτη, εἶναι ἀπὸ τὸν Ὀμηρο ποὺ ἴσως τὸν ἔχεις ἀκουστὰ).

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Ο ΔΙΚΟΣ ΜΑΣ

Κύριε Νουμά,

Νὰ μὲ συμπαθᾶτε. Εἶμαι ἕνας γεροπαρξένος καὶ νευρικός καὶ κάθε φορὰ θυμῶνω ὅταν βλέπω νὰ λέτε τὸν Γ. Χατζιδάκη καθαιρευσάνον. Ἡ τὰ λέτε γιὰ νὰ τὸν πειράξετε ποὺ τόσο ἀγαπάει τὴ δημοτικὴ καὶ τὴν διαφεντέει στὰ βιβλία του καὶ τ' ἄρθρα του, τὰ ἐπιστημονικά, ἢ δὲν τὰ διαβάσατε καὶ τό- τε ἀμέτε στὸ καλὸ. Μὰ εἶμαι καὶ Χριστιανὸς καὶ γιὰ νὰρῶντε πιά στὰ συγκαλὰ σας καὶ νὰ νοιώσετε πὼς δὲν ἔχετε δυνατότερο προπαγανδιστὴ ἀνάμεσα σ' ἐ- κείνους ποὺ διαβάσουν, ὑπομονητικά, προσεχτικά καὶ χωρὶς μεροληψία, σὰς στέλνω τ' ἀκόλουθα παρμένα ἔτσι, χωρὶς διάλεγμα, ἀπ' τὸ νέο βιβλίον τοῦ Χατζι- δάκη «Μεσαιωνικά καὶ Νέα Ἑλληνικά».

σελ. 3. ἀπολλῶ μείζων κανονικότης καὶ τάξις παρατηρεῖται ἐν τῇ γλώσσῃ ἐκείνου τοῦ χωρικοῦ, ὅστις οὐδέποτε ἀνέγνωσε βιβλίον, οὐδ' ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κώμης αὐτοῦ ἢ ἐν τῇ γλώσσῃ τῇ ἐν Ἀθήναις ὅφ' ἡμῶν λαλουμένην.

Καταλάβατε; Κι' ὅταν θυμηθοῦμε ὅτι πρῶτο προ- σόντο μῆς γλώσσας εἶναι ἡ κανονικότης τί συμπί- ρασμα βγαίνει ἀπ' τὰ λόγια τοῦ Χατζιδάκη;

Κι' ἄλλο.

σελ. 110. «Σήμερον ὅτε διὰ τῶν γλωσσολογικῶν καὶ ἐθνολογικῶν μελετῶν ἀνευρέθη ἡ συγγένεια γλωσ- σῶν καὶ λαῶν διαφόρων, οὐδαὶς σωφροδῶν ἀμφιδαλ- λει ὅτι ἡ νέα Ἑλληνικὴ (γιὰ τὴ δημοτικὴ μιλεῖ) εἶναι νεωτέρα φάσις τῆς μῆς καθόλου Ἑλληνικῆς γλώσσας, ἀπαρραλλομένης ὅπως ἡ γλῶσσα τοῦ Ὀμή- ρου ἢ τοῦ Δημοσθένους κτλ. ὥσαν ἄλλαι φάσεις τῆς αὐτῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας».

Δηλαδή ἡ νέα Ἑλληνικὴ γλῶσσα ὡς νεωτέρα φάσις, κτλ. ἔχει τὰ ἴδια δικαιώματα μὲ κάθε ἄλλη φάσις. Γιὰ τὴν καθαρὴν ἢ σωφροδῶν ἐπιστήμη- νας δὲ μιλεῖ, γιὰτὶ αὐτὴ δὲν εἶναι φάσις, αὐτὴ εἶναι χάσις... μὲς τῆς Ἑλληνικῆς. Αὐτὰ λέει ὁ Χατζιδάκης καὶ χίλια δυὸ ἄλλα σὲ κάθε σελίδα. Γι' αὐτὸ καὶ κοιτᾶτε νὰ κάνε δημοτικιστὰδες ὅλους τοὺς φοι- τητῆς τῆς φιλολογίας, ὅσους ἔχουν μυαλὸ δηλαδή. Ἀἰσᾶν εἶναι ἔτσι τί φωνάζετε καὶ γράφετε τοῦτα κ' ἐκείνα καὶ θυμῶνω ἄδικα τὸν ἀδίκον; Ἐξὼν ἂν εἶ- μαι φυσικὰ γεροπαρξένος σὰν τὸ σπουργίτη τοῦ παρχαυθιοῦ—τὸ ξέρεις; κι' τότε ξίντε νὰ τὸ μαθῆς κ' ὅστερα φωνάζε.

ΓΕΡΟΜΟΥΡΜΟΥΡΗΣ

ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Εἶναι ἀνοιξιακὸς ἀπομεσήμερος· ὁ ἥλιος καυτε- ρὸς πολὺ ἢ θάλασσα λαμπρὴ καὶ μοιχεύει σὰ νὰ βγάξῃ φωτιές. Κῆτου στήριγμα καὶ ἡ βαρκοῦλα δε- μένη στὸ μῶλο χοροπηδαῖ στήριγμα κῆτου. Τὰ γέρι φουτὰι ἁρμονικὰ καὶ τὰ πῦκα τὰ ριζωμένα στὴν ἀμμονιὰ γέρνουνε τρεῖς, στὴ θάλασσα λές καὶ θέλουνε νὰ φιλήσουνε τὸν ἄρρὸ τῆς.

Στὰ πῦκα ἀπὸ κάτω ἕνα ταιριαστὸ ζευγά- ρακι· ἔχει ἔκπλωθῇ. Ἑνὲς ὁμορφὸς νῖς ἴσα μὲ εἴκοσι χρόνῳ, μὲ τὸ μικρὸ ἡμιστάκι του, τὰ ὁ- μορφα ξανθὰ μαλλιά του καὶ τὰ γαλὰν ματιά του. Κι' ἐκείνη μὲ τὸ γλυκὸ στοματάκι, τὰ μαῦρα ματιά καὶ μαλλιά τῆς ντυμένη στὰ ἄσπρα δὲν εἶναι ἀκόμη δεκαοχτῶ χρόνων.

Γλυκοκουδεντιαζοῦν τι λένε; λόγια τῆς ἀγα- πῆς. Τὰ λόγια ποὺ λέει ἕνας νῖς σὲ μιὰ νέα ὅταν νοιώθουν ὅτι ἡ ἀγάπη τους ξεχειλίζει μέσθ στὴν καρδίᾳ τους.

Κρατιοῦνται ἀπὸ τὰ χέρια. Τὰ κεφαλάκια τους ἀκουμπισμένα τῶνα ἴσως στ' ἄλλο, μὲ τὰ μάτια μισοκλεισμένα, βρίσκοντα. σὲ κείνη τὴν εὐχάριστη θέσῃ ποὺ καθένας ξεχνεῖ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζεῖ μέσα σὲνα ὄνειρο ὁλόφωτο ποὺ θὰ ἡγῶνταν ποτὲς νὰ μὴ τελειώσῃ.

Ξάφνου μιὰ ποθυμὴ ἔρχεται στὴ νέα. Τὴ λέει στὸ σύντροφό της κι ἀμέσως σηκώνονται καὶ πᾶνε πρὸς τὴ βάρκα. Μπαίνουνε· λύνουν τὸ σκοινί, ἀνοίγουν τὸ μικρὸ πανάκι καὶ τραβᾶνε κατὰ τὸ πέ- λαγο. Σπύζει γοργὴ ἡ βαρκοῦλα τὰ κύματα· σὲ λί- γη ὥρα βρίσκειται μακριὰ ἀπ' τὴ στεριά. Ὁ ἄνε- μος δυναμώνει κ' ἡ νέα ὀρθισμένη πιά θέλει νὰ γυρίσῃ πίσω. Αὐτὸ θέλει νὰ κάμῃ κι ὁ νῖς. Ὁ καιρὸς ἔχει θεριεῖ πιά, μαῦρα ὁλόμαυρα σύννεφα ἔχουν σκαπάσει τὸν ἥλιον. Σὲνα τοῦ τιμονιοῦ γύρισμα ἡ βάρκα γέρνει· ἕνα θεοερετὸ κύμα ἀποτέλειωσε τὴ δουλειὰ του...

Οἱ δυὸ ἀγαπημένες ψυχὲς βρίσκονται μέσ' στὴ θάλασσα. Ἀπὸ τὴ βάρκα τίποτε δὲ φαίνεται. Πα- λεύουν μὲ τὰ γέριμένα κύματα. Ὁ νῖς προσπαθεῖ νὰ σώσῃ τὴν νέα ποὺ δὲ ξέρει κολύμπι καὶ κολυμπᾷ.